

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 20.

(Az oroszországi zsidóüldözések)

Oroszországban a zsidóság áll a forradalmi mozgalmak élén, a nép (habár a rendőrség és katonaság elnézése pedig) üldözi, mészárolja a zsidókat. Hogy illik ez össze? Eddig nem volt arra példa, hogy a tömeg azok ellen forduljon, a kik szabadság: mozgalmait vezetik, intézik. Igyekszünk ennek az örületnek a rendszerét megállapítani, mert annyi bizonyos, hogy rendszer van benne. A tény az, hogy az orosz nép nem akar szabadságot, mert másra nevelték, más a lelkiülete; akarja ellenben a jólétet, a nyomorban sanyol muzsik pedig a zsidóságnak csupán egy részét látja a szabadsághősök közt, a másikat ellenben gazdagnak találja és ezért gyűlöli. Az orosz cár kormánya viszont teljesen tisztában van ezzel a helyzettel. Ugy látszik, az a taktikája, hogy a mikor a zsidók által vezetett forradalom kényes helyzetbe hozza, akkor a rendőrök és álforradalmárok révén (a minő álforradalmár volt például Gapon) a népet neki uszítja a zsidóknak és így a saját fegyverekkel akarja a zsidóságot megfélemlíteni. Ez igen veszedelmes sakkjáték, kívánatos lenne, ha a muzsika sakkjábla figurái kiegyeznének egymással, mert nem haszon sem az, ha az egyik szín királya sakkmatot kap, a másik színnek pedig kiölik összes figuráit.

(A teljes-ülések.) A delegáción nem sokára megkezdődnek a teljes-ülések. Hogy egy-egy teljes-ülés a magyarok óhajításainak mekkora teljesülésével fog járni, azt megmutatja a jövő.

(Ugron mennydörgése.) Bősz haragjában mennyköveket szór Ugron Gábor a külügyminiszterre. Elmondhatta volna dörögelméit a delegációban is, de éppen azért nem akart delegátus lenni, hogy ne kelljen Bécsben dörögni. Kényelmesebb azokat a türelmes papirosra bízni, így nem esik általok komoly veszedelem a főispán-bátyóban, főispán-fiuban és a közös külügyminiszterben.

Skandináviában.

A „Szabadság“ nak írta: **Suttner Berta** báróné.
 — június 20.

A Nobel díjról szóló szabályzat a békedíj borosgácsosait arra kötelezi, hogy a díj odaitélését követő hat hónapon belül egy előadást tartsanak Krisztiániában. E kötelezettségnek eleget teendő, ez év április hó 14-én után indultam a norvég fővárosba, a honnét aztán — több oldalról érkezett felszólításra — Stockholmba, Upsalába, Gothenburgba, Malmöbe és Kopenhágában elmentem, hogy előadásokat tartsak a békemozgalomról.

Rendkívül érdekesek voltak azok

a benyomások, amiket északon szereztem. Április 17-én, délután érkeztem Krisztiániába, amelynek pályaudvarán a Nobel-bizottság tagjai fogadtak. A szállóba érve, több hírlapírónak és a Nobel-bizottság titkárnak látogatását fogadtam. Ez utóbbi tudatta velem, hogy másnapi előadásomon a királyi pár is megakar jelenni, az ezt követő napon pedig audiencián óhajt fogadni engem.

Április 18-án délelőtt Björnsterne Björnson látogatott meg. Hat éve látam őt utoljára, azóta alig változott. Ugyanaz a fehér haj, ugyanaz a hosszú fehér haj, ugyanaz az egyenes tartás és ugyanaz az a tűzes, lelkes természet. Sokat beszélünk a svéd norvég válságról. Kitérő haraggal beszélt arról, hogy honfitársai közül sokan oly utat választottak, amely könnyen háborura vezethetett volna. Még az asszonyok is, — olyanok, akik a békemozgalom hívei — hazafias felbuzdulásukban erődítmények építését sürgették.

Az embereknek — mondá — kevés a fantáziájuk. Nem bírják elképzelni a háboru borzalmait s ez az oka, hogy nem képesek elfojtani nemzeti hiuságukat.

Björnson épp akkor fejezte be egy prózai beszélyét. Megigértte, hogy elküldi nekem.

— Tudom, örülni fog a tartalmának! — Mondá. Most pedig térjünk át a felolvasó-estre. A terem zsufolva

Hazám jó hirneve.

Írta: **Géczy István.**

A „Szabadság“ eredeti tárcája.

A bankár ur körüti palotájában estélyhez voltak felgyújtva a csillárok, temérdek láng sziporkázva tört meg a velencei üveg kristály jegecein, villámként szórva szét fényét a pazar berendezésű termekben.

A hajporos inasok elfoglalták helyeiket, a délvideki növényekkel dusan díszített lépcsőháztól kezdve fel a terem ajtajáig sorfalat állottak és szemtelenül vigyorgó arccal várták a vendégeket. De ezek a vigyorgó arcok egyenkint változtak át alázatos szolgálai meghunyászkodássá az egymás után érkező vendégek láttára.

Ezalatt a bankár ur kifogástalan estély-öltözetben egy rövid látogatást tett a felesége boudoirjában. A bankárné éppen egy óriási trumeau előtt állt és komornája az utolsó simítást tette a gyönyörű termetéhez simuló ruha fodrain.

A férj intett a komornának, aki tiszteltteljes meghajlással távozott, — aztán beletemette magát egy zsölyébe, egy pillanattig gyönyörködött a tükörről rámosolygó rózsás arcban, az egyenes erős termetben, a ragyogó fehér gömbölyű vállakban, a tán átört látogatásának tulajdonképpeni céljára.

Kedvesem — mondá — ön jól tudja, minő hirneves vendégünk lesz ma. —

kegyelmessége, a minister ur tiszteli meg házunkat magas jelenlétével. Nehezen sikerült ezt a kegyet megszerezni, de végre is sikerült. — Az emberek azt tartják, hogy nekem minden sikerül, pedig ebben nincs egészen igazuk, de ha azt mondanák, hogy nekünk kettőnknek minden sikerül, ezt már magam is aláírom. Hogy rövid legyek, nem azért hívtam meg a kegyelmest, hogy csukló térdeiben, gyér hajában és utánozhatalan monokliviselésében gyönyörködjem, hanem azért, hogy egy életbavágó fontos dolgot keresztül vigyek nála.

Most egy pár olyan dologgal kell önt untatnom, a mihez nem igen ért, de de a végeredményt meg fogja ön érteni.

A Keresztur-Szent Benedeki vasuti vonal építését a jövő tavasszal kezdik meg, ezt a vonalat a kormány építetteti igen fontos stratégiai szempontból. A ki ezt az építést megkapja, nem csak milliókat söpörhet be a zsebébe, hanem azonfelül a gomblyukába is szerez egy ici-pici-heroig csecsebecsét. Ön jól tudja édesem minő végtelen fájdalmat okoz az nekem, hogy ebben a gomblyukban még semmiféle csecsebecse nem csillog, ez az én vágyam netovábbja és mondhatom, hogy e vágyam teljesedése egyedül az ön kis és — hízlekedés nélkül mondva — igen szép kis kacójába van látve. Önnek alkalma lesz ma este megismerkedni a Kegyelmisségével, legyen hozzá nyájias, igyekezzék megnyerni a rokonszenvet, kissé kacérkodhatik is — no nem a

kegyelmes urral — ennyire kegyetlen nem vagyok, hanem a titkárával a ki csinos fiatal ember, gentleman és a szó teljes értelmében jobb keze a kegyelmes urnak, a ki az ő tanácsa nélkül egy lépést sem tesz, viszont az ő tanácsára mindent meg tesz. Ha a titkár urat megnyerhetjük ügyünknek, akkor a vasuti concessio az enyém. — A titkár Gosztonyi Ákosnak hívják.

E névre a szép asszony teste megrázdult, mint a kit galvánütés ér, tágra meresztett szemekkel bámult férjére, mintha azt akarná leolvasni arcáról, nem-e mutatkozik nála a téboly első jele. Aztán látva nyugodtan mosolygó arcát, halkán elkacagta magát. Sajátságos keveréke volt az a kacaj a diadálnak és megvetésnek, majd kecsesen meghajolt, jelezve, hogy megértette és tudomásul veszi szavait. A bankár elegáns meghajlással felállt, nyugodtan megfordult és eltávozott.

A szép asszonyból most már kidőlt a visszafojtott kacagás. Ledobta magát a kerevetre s báraonyos teste, mint kigyó vonaglott a jóízű nevetéstől. De hát hogyné, mikor olyan kacagni valónak találta, hogy ő protegálja férjét, annát az embernél, a ki az ő ártatlan leányszívének egyetlen szerelme volt és a ki őt is szerette a férfi igaz oltáztatlan szerelmével és a kitől el kellett válnis, mert atyja, az elszegényedett sokósti nemes, a bankár ur pénzes zacskóival aranyoztatta be rozsdás címerét. A bankár urnak szintén szüksége volt az ősi névre, a

volt. Az első sor közepén ült Hakon Király. A királynő hirtelen rosszul lett és nem jöhetett el. A dobogón a Nobel-bizottság tagjai foglaltak helyet.

Björnson odavezetett az asztalhoz s norvégül üdvözölt, azután nekem adta át a szót. Előadásomat a béke-mozgalom evolúciójáról, nagy figyelemmel hallgatták és több ízben zajos tetszésnyilvánítással szakították meg.

A felolvasást fényes bankett követte, amelyet Lövländ külügyminiszter rendezett. A lakomán Björnsterne és Berner miniszter között ültem. Velem szemben Lövländ külügyminiszter és Michelsen miniszterelnök. Felköszöntők persze bőségesen voltak.

A következő napon Hakon király háromnegyed órás audiencián fogadott. Maud királyné még az ágyat őrizte. Idegbántalmi voltak, amelyek rendszerint az időjárás változásakor támadtak meg. Azon a napon, amikor Edvárd király nehéz betegen feküdt, míg a koronázásra érkezett vendégek már mindnyájan egybegyültek, Maud királyné idegei súlyos rázkódtatáson mentek át. A királylyal lefolyt beszélgetésem igen sokféle tárgyat érintett. A béke-mozgalmat csak futólagosan említette Ő felsége. Beszélünk a sanfranciskói katasztrófáról, Björnsonról, találkozásomról a svéd királylyal és más egyebekről. Társalgásunk német nyelven folyt.

Április 19-én a svéd asszonyok pompás ünnepséget rendeztek a tiszteletemre. Zene, szavaltatok, tánc, lakoma, — mind együtt voltak. A következő napon Göteborgba utaztam. Lillieböök bankigazgató vendége gyanánt. A vasuton egy hírlapíró interjúvált meg; elmondta, hogy előadásomat óriási érdeklődéssel várják s az összes jegyeket elkapták. A svéd fővárosban egyebként nagy tisztesség ért. A parlamentnek egy tizenkéttagú küldöttsége az interparlamentáris konferencia svéd osztálya nevében gyönyörű emlékiratot nyújtott át nekem.

mely régiségével forgalomba hozza az ő új vezető aranyait. Mit törődtek ők azzal, hogy az érdeklődésnek egy fiatal leány szív esett áldozatul, oly mindennapi dolog ez, a mivel egy percig sem volt érdemes foglalkozni. Csak most ez az ember, a ki neki férje, de nem ura, mert hiszen a nőnek az ura — istene és parancsolója, míg a férj csak egy fogalom, mely összekapcsol két különlemű lényt, a férje most maga hozza össze Gosztonyival s felhatalmazza a feleségét járni a tüzzel, mely összeget, meglehet mindhármukat. Olyan komédia volt ez, hogy az asszony percekig nem tudott magához térni a kacagástól. Aztán felkelt, két kezét ökölbe szorította, kiegyenesedett az alakja, mint egy bűnével kérkedő angyalé, domboru mellét megingatta a visszafolyt indata heve, összeszorított ajkán, assan sziszegve jött ki ez a három szó: „Jól van, megteszem.” A kegyelmes ur az estélyről távoztában elragadtatásának adott kifejezést a szives házigazda, de még inkább az elragadóan bájos háziasszony előtt, aztán megszorította a bankár ur kezét hosszasan, barátságosan, a szép asszonyt tiszteletteljesen. Ugyanezt a műveletet végezte el a titkár ur, de megfordítva? s mikor a szép asszony kezét hosszasan, melegen megszorította, hozzá tette viszonzulástára holnap!

Másnap este felé a bankár ur szokott kaszinói utja helyett a felesége boudoirja felé vette útját, Eppen egy pajkos operette-áriát dudorászott, a mikor feinyilt a boudoir

Upsalában tartott előadásomnak, amelyet jórészt tanárok és diákok hallgattak meg, az eredménye volt, hogy a városban nem sokkal utóbb békeegyesület alakult. Upsalából Kopenhágába mentem, ahol két előadást tartottam. Közben Malmöbe rándultam.

Május 1-én külön kihallgatáson fogadott a dán király és királyné. Az audiencián jobbra a béke-mozgalom körül forgott a szó. A király a mozgalom minden fázisáról igen jól értesültnek látszott. A nemes célt igen nagyra becsülte. Panaszkodott, hogy minden országnak megvan a sovinszta sajtója, amely gyakorta kis dolgokból nagy bonyadalmakat idéz fel.

— Ha a sajtó — mondá — hathatósan támogatná a béke ügyét, igen sokat használhatna a mozgalomnak.

Több jeles békebarát érdemeiről is megemlékezett a király. Amit rólam mondott, azt ismételni nem tartom ildomosnak. Annyit azonban meg kell jegyezni, hogy nagy elismeréssel szólt Roosevelttről és a béke létesítése érdekében kifejtett tevékenységéről.

Bucuszavai, mikor az ajtóhoz kísért, ezek voltak:

„Isten áldását kérem az Ön nemes munkájára!”

Most pedig, hogy közléseimnek végére járok, köszönettel kell megemlékezni a skandináv sajtóról, amely figyelmével igazán elhalmozott, bár én mindazokat a kitüntetések, amikben részem volt, ama nemes ügy iránti hódolatnak tudom be, amelyet szolgálok.

Politikai hírek.

— A Ház elnökei a király előtt.

A miot Bécsből jelentik. Ő Felsége ma fogadta Justh Gyulát, a képviselőház elnökét, továbbá Návay Lajos és Rakovszky István alelnököket. A fogadtatás igen szívélyes volt. A ház elnökségének felvonulása külső pompájánál fogva (a három koci bakján, a

ajtaja s ki lépett rajta Gosztonyi, a kegyelmes ur titoknok. A kölesönös, udvarias üdvözlés után belépett a bankár feleségéhez. A szép asszony a kereveten feküdt, arcának lázas tüze, szemének nedves csillogása minden szónál érthetőbb magyarázat, hogy a kék plüssbe öltöztetett kicsiny szoba a szerelem templomává lett felavatva.

Mikor az asszony meglátta férjét, felgyenesedett, ruganyos testét ki nyújtotta és azzal a vakmerő arccal, mely a bűnös szeralem sajtja, oda állt a férje elé mosolygva, fehér fogsorait csillogtatva s halkán, édesen, mint egy szerelmi sutogás utolsó akkordjai mondá: Edesem, maga meg van esalva. A régi szerető szívek, a katasztrófa bekövetkezett és egy megcsalt férjjel több van a világon.

A bankár ur arcán torzá fagyott a mosoly, keze ökölbe szorult, de csak egy pillanatra, olyan volt ez a pillanat, mint havannája tűzének felvillanása, aztán ismét a régi mosolygó, nyugodt gentleman állt az asszony előtt.

— Kedvesem mondá: megölhetném, el is kergethetném önt, de nem teszem, mert irtózom mindentől, a mi botrány. Egyet azonban megkövetelek és itt hangja ellentmondást nem törőn, élesen hangzott, a vasuti concessió 24 óra alatt a kezeim közt legyen, mert így kívánja ezt házam jó hírneve!

melyben az elnökök a kihallgatásra hajtatnak, egy-egy vörös diszegenruhás képviselőházi szolga ült) feltűnést keltett Bécs város utcáin. Justh Gyula elnök a kihallgatás után visszatért az Imperial-szállóba, ezután pedig az osztrák képviselőházba ment, hogy látogatást tegyen Vetter gróf képviselőházi elnöknel. A magyar képviselőház elnöke meglátogatta azután a közös minisztereket. Justh Gyula elnök délután 5 órakor visszatért Budapestre.

— **Andrássy mandátuma** Andrássy belügyminiszter nyílt levelet intézett olaszliszkai választóihoz, melyben bejelenti, hogy kassai mandátumát tartja meg. Egyben ajánlja maga helyett Béla Henrik hírlapíró.

— **Pótválasztás Budapesten.** Budapest hetedik kerületében megindultak a kombinációk az új jelölt érdekében. Mint beavatott helyről jelentik a kerület függetlenségi pártja újból Barabást fogja jelölni.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— június 20.

Érdekes hír terjedt el ma a politikai körökben. Nevezetesen állítólag a képviselőházból szállott ki az a pikantéria, hogy Barabás Bélának még a VIII. kerületben is új választás alá kell vetnie magát. Még pedig azért, mert nem jelentette be a törvényes határidőben, hogy erzsébetvárosi mandátumát tartja meg. A hír elég érdekes, de természetesen megerősítésre szorul.

(Polit Mihály programja.)

Mint értesülünk, a nemzetiségi csoportnak mára hirdetett értekezlete elmaradt s vasárnap délután 4 órára halasztották, amikor is tárgyalás alá veszik Polit Mihály dr. felirati javaslatát.

(Miniszterek utja.)

Bécsből táviratozzák: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter már tegnap este, Goluchowski gróf delegacionális ebédje után visszatért Budapestre.

Wekerle Sándor miniszterelnököt csak ma délre várják ide.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter már ma reggel ideérkezett s a délelőtti folyamán külön kihallgatáson volt Ő Felségénél. Apponyi Albert gróf holnap jelen lesz a keleti akadémián a magyar közjogból tartandó vizsgákon.

Ma este Zichy Aladár király személye körüli miniszter a Bristol-szállóban ebédet ad, a melyhez a magyar delegáció elnöksége és tisztviselői kara, valamint az albizottságok elnökei és előadói hivatalosak.

Holnap, csütörtökön lesz Goluchowski gróf közös külügyminiszter második delegacionális ebédje.

A próbakutak fúrása.

Felbontott ajánlatok.

(Saját tudósítónktól.)

— június 20.

Ma délelőtti járt le az a határidő, a melyet a városi tanács árlejtési hirdetménye a 10 ártézi kut fúrására vonatkozólag ajánlatokra szabott. Ennek folytán a pályázatok felbontására kiküldött bizottság ma délelőtti és folytatólag délután a városháza nagytermében ülést tartott, amelynek lefolyásáról itt számol be tudósítónk:

A bizottság elnöke Vecsey Imre főjegyző volt. Megjelentek még: dr. Magoss György főügyész, Aczél Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok, Ronosik Lajos fő számvevő, Latinovics Géza kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal vezetője, dr. Fejér Ferenc, dr. Széll László bizottsági tagok, továbbá Kazár Lajos a földművelésügyi minisztérium közegészségügyi mérnöki osztályának kiküldöttje.

Az ajánlatok felbontása előtt Fejér Ferenc dr. felemlítette, hogy a „Debrecei Reggeli Ujság” napokon át cikkezett abból a tenorból, hogy a vízvezetési tervek rosszok. Miután a laikus közvélemény könnyen befolyásolható, célszerűnek tartaná, ha a földművelésügyi minisztérium képviselőjében megjelent Kazár Lajos mérnök szakvéleményével megismertetné a bizottságot.

Vecsey Imre elnök kijelentette, hogy az egész kérdés a részletes tárgyalás során lesz csak időszerű.

A 10 ártézi kut furására két budapesti cég vállalkozott. Mindkettőnek — az egyik Törs és Ormai, a másik Zsigmondy Béla vállalkozó, — ajánlata teljesen fedi a pályázati feltételeket. Ennélfogva a bizottság a végösszegek ismerete nélkül, miután egységárak szerepelnek az ajánlatokban, — azonnal nem is tudott az ajánlatokhoz hozzászólni, hanem megbizta Aczél Géza főmérnököt és Kazár Lajos min. kiküldöttet, hogy a délutáni folytatáshoz ülésen számoljanak be a végösszegekkel és az ajánlatokról nyert impressziókkal.

Kazár miniszteri kiküldött emelkedett szólásra, aki a közegészségügyi mérnöki osztály nevében kifogásolta a szerződés tervezet azon pontját, melyben szó van arról, hogy a városi tanácsnak jogában áll a munka folyamata alatt más szakértőt is meghallgatni. Kijelenti, hogy csakis az esetben vállalja a munka felügyeletét, ha ez a szerződésből törölhető. A mérnöki osztály alaposan és gondosan dolgozta ki a furási terveket, teljesen önzetlenül, mindenütt a város érdekét szem előtt tartva. Tehát, ha a város és vállalkozó között valami differencia támad és az békés úton el nem intézhető közgazgatási úton ugys a földművelésügyi minisztériumhoz kerül. Így a közegészségügyi mérnöki osztály abba a ferde helyzetbe kerülne, hogy neki kellese felülbírálni a saját munkáját.

Többek hozzá szólása után, elhatározták, hogy a vonatkozó kifogásolt rész törlését fogja a bizottság a tanácsnak javasolni.

Dr. Fejér Ferenc, az elnök felszólítására ezután megismétli az ajánlat felbontás előtt tett kijelentését azon hozzáadással, hogy bár teljes bizalommal viseltetik a minisztérium kiküldöttjével szemben, azonban az esetben, ha a tervek mégsem volnának teljesen megfelelőek, úgy a felelősség a közegészségügyi mérnöki osztályt terhelné. Kéri tehát a felvilágosításokat.

Kazár mérnök nagy készültségre, óriási tudásra és szakképzettségre valló felvilágosítást adott, melylyel eloszlatta mindenki kételyeit, kik előadását hallották. Legelőbb magyarázta az ártézi kutak természetét és az alföldi vízmedencéket ismertette. A szükséges víz beszerzésére — ugymond — legelőbb talajvizet kell keríteni. Ez alatt nem a köznyelven használt talajviz értendő, amely a felső talajrétegekben található és vízvezetési célokra teljesen alkalmatlan, hanem a föld mélyében összegyűlt és vegyi átalakuláson keresztül ment talajviz értendő. A mély talajviz, amelyet ez esetben 70 méteres agyagréteg véd, teljesen megfelel a célnak, mert a felszíni hozzászívódás kizárt dolog. Ez a víz vastag agyagréteg alatt áll, amely elszigetelt teljesen a felszíni szivódásoktól. Ha ezt az elszigetelt réteget kifurják, akkor a víz megszabadul a nyomástól, feléle tör és ez az ártézi víz.

A helyesen elkészített ártézi kútnál a felső talajviz leszivárgása teljesen kizárt dolog, mert a csővezeték oly elszigetelttel bír, mely a felülről jövő vizet nem bocsátja keresztül. Mikor Debreceen város vízbeszerzésről volt szó, keresztül tanulmányozta az egész terepet, s rájött, hogy itt az alsó talajvizek bősége eredetileg nem található

fel, azonban a föld gyomrában az alföldet körülövező hegységekből annyi víz gyűlik a medencébe, hogy az emberi számítás szerint kifogyhatatlan. A vízgyűjtő területe Debreceenek óriási. A víz, míg ide jut, hatalmas utat tesz meg, különböző földrétegekben keresztül, melyek úgy megsűrűk, hogy a medencében kristály tiszta. Kizárva nincs ugyan, hogy a víz tartalmaz szerves anyagokat, ezek azonban az egészségre nem lehetnek ártalmasak.

Áttér ezután a kutak csőrendszerének szakszerű magyarázatára, majd a csővezetékre. Ervekkkel gazdag magyarázata oly meggyőző volt, hogy a tervek jóságához semmi kétség sem fér.

Ezután a tanácskozást délután 5 órára halasztották.

A délutáni tárgyalást 5 óra után nyitotta meg Vecsey Imre elnök. Az első felszólaló Fejér Ferenc Dr. volt, aki köszönetet mondott a szakszerű felvilágosításért, a melyet nyújtottak. Azt azonban feltétlenül óhajtaná tartja, hogy az elhangzott szakvéleményt a nagy közönség is megismerje. Nem kíván hirtelponi polemikát, de azt hiszi, hogy akad más megfelelő forma arra, hogy a szakszerű felvilágosítást mindenki megismerhesse.

Kazár Emil legcélszerűbbnek tartja, ha elmondott szakvéleményét egész terjedelmében megőröklük a jegyzőkönyvben. — A jegyzőkönyvet aztán bárki meztelkintheti. Az indítványt egyhangulag elfogadta a bizottság.

Fejér Ferenc Dr. aziránt aggodalmaskodik, hogy megtörténhet esetleg az is, hogy az új kut elvonja a melléje furottól a víz-tartalmat s az kiapad.

Kazár Emil min. kiküldött ezt nem tartja veszélyesnek, mégha megtörténne is. Indokolja azzal, hogy megmagyarázza, miképen fut a víz a kutakba. Végül megnyugtattja a bizottságot, hogy a vízirtóban a víz nem rosványosodhatik meg, mivel úgy van megkonstruálva a vízirtó, hogy a fogyasztáshoz képest naponta legalább háromszor kell friss tartalommal ellátni.

Aczél Géza főmérnök betérjeszti ezután a megajított számadások eredményét. — E szerint a Zsigmondy cég egy kut furásáért vörös fenyőcsőbéléssel 25559 koronát kér, a Törs és Ormai cég ugyanazért vörös rézesőbéléssel 27117 koronát, vörös fenyőcsőbéléssel 22151 koronát, míg horgonyzott kovacsolt vascsőbéléssel 22332 koronát kér. Az összehasonlítás szerint vörös fenyőcsőbéléssel Törs és Ormai cég 3408 koronával olcsóbban furta meg egy kutat, míg a különbözet 10 kútnál 34,080 koronára rug. — Aczél Géza főmérnök ennélfogva azt indítványozza, hogy Törs és Ormai cég ajánlatát javasolja változtatlanul a bizottság elfogadásra a tanácsnak azzal a kikötéssel, hogy miután ez a cég ilyen munkát még nem végzett, kellő gyakorlattal bíró szakértőt alkalmazzon majd a munkákhoz.

A bizottság vita nélkül hozzájárult a főmérnök indítványához, mire az ülés véget ért.

Bankett Weszprémy tiszteletére.

(Saját tudósítónktól.)

— június 20.

Az a meleg szeretet és lelkesedés, a mely Weszprémy Zoltán főispánt mindkét törvényhatóság és a társadalom részéről körülveszi, ma alkalmat adott az általános takarékpénztárnak, ahol a főispán elnöki tisztet tölt be, arra, hogy tiszteletére bankettet adjon az „Angol királynő” termeiben.

Szükségtelen hangsúlyozni, hogy a banketten megjelent notabilitások osztatlan tisztelettel és szeretettel vették körül Weszprémy Zoltán főispánt. A felköszöntők az ő érdemeinek méltatásával foglalkoztak és hosszú főispánságot kívántak neki.

A bankettől ezt a tudósítást adjuk:

A bankett 8 óra után kezdődött. Az

érkező főispánt viharos éljenzéssel fogadták. Ekkorára már a következők gyűittek össze:

Kovács József polgármester, Pákozdy Sándor h. főjegyző, Lestyán Adorján kir. közjegyző, Rickl Antal, Sesztina Jenő, Csepelka bankigazgató, Zelinger Ede, Dr. Bruckner Ernő, Dr. Balkányi Ede és Emil, Dr. Balázs Bertalan, Fisch Lajos, Dr. Berger Andor, Dr. Szász Adolf, Killer Ede, Bodnár Géza, Ligeti Ödön, Dr. Hegedüs Jenő és József, Ungár Albert, Ungár Jenő, Kuriz Jenő, Stern Náci, Riesz Henrik, Bárány Mór, Jónás Mór, Holländer József, Aufrecht Lajos és Vilmos, Gara Alajos, Fekete Jakab, Székely Imre, Sipos Béla, Barabás Ernő és még számosan.

Az egész társaság a főispán megérkezése után nyomban a fehér asztalhoz ült. Az asztalfőt a főispán foglalta el. Mellette balról Kovács József polgármester, jobbról Lestyán Adorján kir. közjegyző ült.

Az étrend a következő volt:

Viza gombával
Jérce vagdalkék, zöld borsóval
Bélszín körítve
Libs és csirke sült
Befőttek és saláták
Cserezsynés és turós-rétes
Parfait
Sajtok
Fekete kávé
Likörök
Ermelléki fehér
Törley Talisman Casino.

A harmadik fogás után felemelkedett Rickl Antal, az általános takarékpénztár igazgatósági tagja és néhány rövid szóval az intézet nevében üdvözölte Weszprémy főispánt, történt kinevezetése alkalmából és erőt, egészséget kívánt neki ahhoz, hogy minden téren teljesithesse vállalt feladatait.

A pohárköszöntőt zugó éljenzés követte, amelynek lecsillapultával Weszprémy Zoltán emelkedett szólásra és a következőket mondta:

— Szinte könnyekig meghat, hogy Önök engem most a szeretet és becsülés féltremagározhatlan jeleivel vesznek körül. Kétszeresen jól esik ez nekem, mert a népszerűséget sohasem kerestem és mind ami most velem történik, mondhatnám — akaratom ellen történik. Azonban az általános takarékpénztár részéről nagyon kedves ötletnek tartom ezt a mai házas összejövetelt. Köszönöm egyenként mindenkinek, hogy eljött és a jelenlévők egészségére és boldogságára üritem poharamat.

Fisch Lajos: Epen ezelőtt öt hónappal tartotta ez a bank alakuló értekezletét, Ezen választotta meg elnökül Weszprémy Zoltánt. Nem vádolhatja meg senki a bankot azzal, hogy méltóságot keresett. Ők csak a munka embere mellett törtek lándzsát és ennek folytán kétszeresen jól esik nekik, hogy most ő felsége kegyelme főispánsággal tüntette ki elnöküket, s mint az elnökléte alatt álló bankigazgatója csak azt kívánhatja neki, hogy hivatalos elfoglaltsága oly nagy legyen, hogy minél kevesebbet érjen rá a bankkal törődni.

Lestyán Adorján a főispán nevére mondott sikerült pohárköszöntőt.

Kovács József polgármester megköszönte, hogy neki is alkalmat adtak arra, hogy ünnepelhesse a főispánt, akit 6 már egyébként napok, sőt hetek óta ünnepel. Még nem volt Weszprémy főispán és már voltak tisztelői és barátai nagy számmal. Most, amikor a főispáni méltóságot tölti be, csak azt kívánja neki, a munka emberének, hogy az Isten adjon neki funkcióhoz erőt.

Nagy éljenzés felelt a polgármester szívből fakadó tószájára.

Dr. Bruckner Ernő a városi tanács jelenlévő tagjait köszöntötte fel.

Király Gyula igen szelletes felköszöntőben az osztrák magyar bank jelenlévő képviselőjét apostrofálta.

Fisch Lajos igazgató a vendégeket éltette.

Weszprémy Zoltán főispán: Felhasználom a kedvező alkalmat, hogy a tisztelt urakat megismertessem azon beszélgetéssel,

melyet Mezőssy Béla államtitkárral folytattam. Az államtitkár ur azt mondta, hogy hol állana most Magyarország, ha 30 évvel előbb kezdte volna meg azt a munkát, amit most megkezdett. Azután rátért arra, hogy sokkal jobb volna, ha a bankok a váitól számítás mellett, magyar iparvállalatok alapításával is foglalkoznának. Én most, amikor több bank van itt képviselve, megpenditem ezt a rendkívül egészséges eszmét és emelem poharamat azzal, hogy az iparvállalatok alkalmazása létesítésével forduljanak hozzám, én mindig szívesen állok rendelkezésükre.

Beszéltek még Emerich Zsigmond, aki szellemes felköszöntőben Fisch Lajos igazgatót köszöntötte fel, Fisch Lajos, Berger Andor, dr. Ungár Jenő és dr. Hegedűs Jenő.

Az illem nem engedi, hogy megemlékezés nélkül, hagyjuk azt a körülményt, hogy Hauer Bertalan igazán mindent elkövetett, hogy vendégei a legjobban találják magukat. Ezért nyilvános köszönet kell, hogy kijárion neki.

Munkások egészsége.

Gróf Andrássy Gyula rendelete.

— június 20.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek nagy jelentőségű rendelete érkezett a székesfehérváros hatóságához, a munkás és cselédlakások egészségügyi viszonyainak a javítása érdekében.

Köztudomás szerint, ugymond a miniszter, a fertőző betegségek legkönnyebben ott fejlődnek ki pusztító járványokká, ahol a közegészségi kellékek különben is hiányosak; a talaj rothadó anyagokkal fertőzött, az épületek és azok környéke tisztátalanok. A lakásviszonyok terén a javítás szüksége annál követelődik inkább jelentkezik, minél jobban fölismeri a tudomány és az élet a lakáségségügy befolyását a tudórém ellen való harcnak sikerrel megküzdésére.

Hivatkozik a miniszter a régebbi belügyminiszteri rendeletekre, a melyek a lakásügyi állapotok javítását céloznák, s kötelezik a törvényhatóságokat, hogy a családi és kaszárnyaszerű munkás-lakások javításáról a saját hatáskörükben gondoskodjanak. Itt-ott meg is történt, hogy erre vonatkozólag szabályrendeletet alkottak, azonban országszerte mégsem találtak a rendeletek a kellő visszhangra. — A munkás és cselédlakások a legfőbb helyen nem felelnek meg a közegészségi és közérkölciségi követelményeknek. A midőn látjuk, hogy mily nagy arányokban indult meg újabb időben a nyugati államokban ezen a téren a gondoskodás a humanizmus szolgálatában: fokozott erővel kell nekünk is törekednünk a hiányok pótlására.

Az 1876: XIV. t. c. megadja a fölhatalmazást a törvényhatóságnak arra, hogy a munkás és cselédlakások egészségi állapotán javítson. A miniszter kijelenti, hogy az említett törvényre támaszkodva szükségesnek lát egy fő irányelvet kijelölni, a melyet a munkás- és cselédlakásügy rendezésénél föltétlenül szem előtt kell tartani és ez az, hogy minden egyes alkalmazott részére, a kinek családja van, legalább egy-egy szobás, ablakkal ellátott, egészséges lakás biztosítsák. A miniszter a törvényhatóságra bizza, hogy ennek az elvi követelménynek az életbeléptetését, a méltányosság szemmel tartása mellett, a lehető legrövidebb, de legfőbb viz évre terjedő határidőhöz kösse.

Az alkotásra váró szabályrendelet keretében, a zsufoltság fogalmát is meg kell határozni, hogy ez a törvényhatóság tisztviselői előtt zömörmentéskül szolgálhasson. Zsufoltnak vehető az a lakó helyiség, amely nem olyan olyan tartalmu, hogy egy felnőtt lakó számára tíz köbméter levegőtérrel és négy négyszög méter felülettel juttasson. Felhívja a miniszter a törvényhatóságot, hogy mind ezeknek a figyelembevételével, sürgős kötelekességek tartsa szabályrendelet alkotását. Ha

pedig már birna ilyen tárgya szabályrendelettel, intézkedjék, hogy annak ebben a szellemenben való átdolgozása megtörténjen.

Felhívja végül a hatóságot, hogy a közegeit a lakás egészségügy terén tapasztalható rendellenes állapotok megszüntetésére és felügyeletre a legerősebben utasítsa. A miniszter az intézkedéseket minél előbb elvárja.

Irodalom és Művészet.

A debreceni zenede egyleti helyiségében e hó 24 én, vasárnap vizsgálati hangversenyt rendez. Műsor: 1. Kreutzer R. „Az urnak napja ez.” Előadja: a zenede vegyes énekkara. Tanár: Husz Lajos. 2. Chopin Fr. 43. mű. Tarantelle. As dur. Előadja: Szathmári Erzsébet (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi Samu. 3. Bloch J. 49. mű. Air hongrois. Előadja: Fábian Margit (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi József. 4. Liszt F. Rigoletto ábránd. Előadja: Darvas Alice (Zongora tanszak kiművelési tf. I. o.) Tanár: Brück Gyula. 5. Császár—huber. Ábránd a „Kunok” dalműből. Előadják: Csanak Mária és Nagel Zoltán (Hegedű tanszak közép tf. VI. o.) Tanár: Fűredi József. 6. Liszt F. Polonaise. E dur. Előadja: Poósch Margit (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. 7. Vieuxtemps H. 38. mű. Ballade et polonaise. Előadja: Darvas György (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi József. 8. Chopin Fr. 31. mű. Scherzo. B. moll. Előadja: Domaniczky Eta (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. 9. Schubert F. Dal. Davidoff K. Szökökut. Előadja: Hajdu István (Gordonka tanszak VI. o.) Tanár: Fűredi Samu. 10. Schubert F. H. moll Symphonia. I. tétel. Előadják: Simonffy Lona (Zongora tanszak kiművelési tf. I. o.) Poósch Margit (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Dörre Ilona (Zong. tansz. közép tf. V. o.) és Domaniczky Eta (Zong. tsz. kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. A 6 szám után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtókat zárva tartatnak. Hangverseny után a kitüntetésre kiválóan érdemesnek talált növendékek között a jutalomdíjak kiosztása. Helyárak: az 5 első széksorban számozott ülőhely ára 50 fillár, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillár. E csekély díj a rend fontartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 6 és fél órakor. — Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

Kirabolt sirbolt.

Rablók a halottak birodalmában.

(Saját tudósítónktól.)

— június 20.

Minden emberi érzésből kivetkőzött, elvetemült gazembereknek rémes, iszonyatos, országgraszoló felháborodást keltő gattettéről ad a késő éjjeli órákban jelentést távirati tudósítónk. Képzeltet felülmuló hallatlan, borzalmas büntényről, ami szinte páratlanul áll a bünkrónikában, amilyenre csak a legretentesebb elvetemedettség, gonoszlelkűség képes, mely sem égi, sem földi hatalmat nem ismerve, nem riad vissza a leghajmeresztőbb, vérlázítóbb büntől.

Sopronból vesszük a sürgönyt: **Nagycenken eddig ismeretlen rablók betörték a Széchenyi grófi család sirboltjába. Feltörték az összes koporsókat, kirabolták a főiri halottak birodalmát, ahol iszonyatos garázdálkodást, borzasztó dolgokat követtek el. Összeromboltak,**

pusztítottak mindent. A halottakat kihányták a koporsóból, megfosztották ruháiktól. A kriptában fekszik **gróf Széchenyi István.**

A rablók lehúzták a nagy halottról ékszerekkel diszitett ruháját, a koporsója mellett i szekrényből elvitték öngyilkossága idején viselt fekete szalonkabátját.

Gróf Széchenyi Pál, Széchenyi Gyuláné, Eugénia és Juliánna grófnők koporsójában semmit sem találtak egyebet elporladt ruhafoszványoknál a gonosztevők, akik effeleiti dühökben a **holttesteknek kezeit, lábait eltörték, melleit bezúzták és valamennyit kirángatva a koporsóból szertedobálták a sirboltban.**

A rettenetes eset már napokkal, vagy hetekkel ezelőtt történt, de csak most jöttek rá, egészen véletlenül. Egy csapat diák vette észre a sirbolt feltörését, akik a környékre kirándulást tettek.

Az egész környéket óriási izgalomba ejtette az eset. A rablók után, akiknek kilétéről ezideig semmi hír nincs — országszerte erélyes nyomozást indítottak.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Pesti rigmusok)

— június 20.

Az ujkor sok ujat teremtet,
Távirát, mozdonyt, villamost,
A mélyen-járó ember elme
Fűrészelt sok csodálatost.
De az ujak közt a legujabb
Mit sose hittünk volna tán,
Mit álmainkban sem reméltünk, —
A fehér ruhás kis leány.

Olvashatjuk csaknem naponta,
Olvassuk reggel, estelen,
Hogy egy fehérruhás leányka
Egyszerre itt meg ott terem.
Fehér ruhás leány mindenütt van,
Hol egy, hol tíz, hol száza vár,
A könyökünkön nő ki minden
Fehér ruhás leányka már.

De annyit régóta se láttam,
Mint ép az elmúlt héten itt,
Meghívtuk — hittem — a világnak
Megannyi minisztereit.
S hogy mindenkire odalép majd
Egy fehérruhás kis leány,
S virágot nyujtva mindenkinek,
Szerencsés jó napot kíván.

Szegény fejem nem tudta persze,
— Hisz a fejem nem káptalan —
Hogy ilyentáiban szerteséjjel
Agykinzó, barbár vizsga van.
Ilyenkor hány szegény agyacsát
Gyötörnek, szinte gyönyörűség,
Hogy évközben mit belevettek,
Most kamatostul kivegyék.

A szép fehér ruhás leánykát
Elvégre én is szeretem,
De hogyha a vizgára mennek
Szepegve és remegve, — nem!
Nekem ne nyujtson át virágot
Indóházban, se lakomán,
Amig lehet, gyermek maradjon
A kis fehér ruhás leány!

Fenő.

melyet Mezőssy Béla államtitkárral folytattam. Az államtitkár ur azt mondta, hogy hol állana most Magyarország, ha 30 évvel előbb kezdte volna meg azt a munkát, amit most megkezdett. Azután rátért arra, hogy sokkal jobb volna, ha a bankok a váitólé számítás mellett, magyar iparvállalatok alapításával is foglalkoznának. Én most, amikor több bank van itt képviselve, megpenditem ezt a rendkívül egészséges eszmét és emelem poharamat azzal, hogy az iparvállalatok alkalmazása létesítésével forduljanak hozzám, én mindig szívesen állok rendelkezésükre.

Beszéltek még Emerich Zsigmond, aki szellemes felköszöntőben Fisch Lajos igazgatót köszöntötte fel, Fisch Lajos, Berger Andor, dr. Ungár Jenő és dr. Hegedűs Jenő.

Az illem nem engedi, hogy megemlékezés nélkül, hagyjuk azt a körülményt, hogy Hauer Bertalan igazán mindent elkövetett, hogy vendégei a legjobban találják magukat. Ezért nyilvános köszönet kell, hogy kijárjon neki.

Munkások egészsége.

Gróf Andrássy Gyula rendelete.

— június 20.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek nagy jelentőségű rendelete érkezett le a székesfőváros hatóságához, a munkás és cselédlakások egészségügyi viszonyainak a javítása érdekében.

Köztudomás szerint, ugymond a miniszter, a fertőző betegségek legkönnyebben ott fejlődnek ki pusztító járványokká, ahol a közegészségi kellékek különben is hiányosak; a talaj rothadó anyagokkal fertőzött, az épületek és azok környéke tisztátalanok. A lakásviszonyok terén a javítás szüksége annál követelődőbb alakban jelentkezik, minél jobban fölismeri a tudomány és az élet a lakáségségügy befolyását a tudórém ellen való harcnak sikerrel megküzdésére.

Hivatkozik a miniszter a régebbi belügyminiszteri rendeletekre, a melyek a lakásügyi állapotok javítását céloznák, s kötelezik a törvényhatóságokat, hogy a családi és kaszárnyaszerű munkás-lakások javításáról a saját hatáskörükben gondoskodjanak. Itt-ott meg is történt, hogy erre vonatkozólag szabályrendeletet alkottak, azonban országsszerre mégsem találtak a rendeletek a kellő visszhangra. — A munkás és cselédlakások a legfőbb helyen nem felelnek meg a közegészségi és közérkölcseiségi követelményeknek. A midőn látjuk, hogy mily nagy arányokban indult meg újabb időben a nyugati államokban ezen a téren a gondoskodás a humanizmus szolgálatában: fokozott erővel kell nekünk is törekednünk a hiányok pótlására.

Az 1876: XIV. t. c. megadja a felhatalmazást a törvényhatóságnak arra, hogy a munkás és cselédlakások egészségügyi állapotán javítson. A miniszter kijelenti, hogy az említett törvényre támaszkodva szükségesnek lát egy fő irányelvet kijelölni, a melyet a munkás- és cselédlakásügy rendezésénél föltétlenül szem előtt kell tartani és ez az, hogy minden egyes alkalmazott részére, a kinek családja van, legalább egy-egy szobás, ablakkal ellátott, egészséges lakás biztosítassék. A miniszter a törvényhatóságra bizza, hogy ennek az elvi követelménynek az életbeléptetését, a méltányosság szemmel tartása mellett, a lehető legrövidebb, de legfőbb tiz évre terjedő határidőhöz kösse.

Az alkotásra váró szabályrendelet keretében, a zsufoltság fogalmát is meg kell határozni, hogy ez a törvényhatóság tisztviselői előtt zömörítettől szolgálhasson. Zsufoltnak vehető az a lakó helyiség, amely nem olyan ürtartalmu, hogy egy felnőtt lakó számára tiz köbméter levegőteret és négy négyzetméter felületet juttasson. Felhívja a miniszter a törvényhatóságot, hogy mind ezeknek a figyelembevételével, sürgős kötelezőségeket tartsa szabályrendelet alkotását. Ha

pedig már birna ilyen tárgya szabályrendelettel, intézkedjék, hogy annak ebben a szeltemben való átdolgozása megtörténjék.

Felhívja végül a hatóságot, hogy a közegeit a lakás egészségügy terén tapasztalható rendellenes állapotok megszüntetésére és felügyeletre a legerélyesebben utasítsa. A miniszter az intézkedéseket minél előbb elvárja.

Irodalom és Művészet.

A debreceni zenede egyleti helyiségében e hó 24 én, vasárnap vizsgálati hangversenyt rendez. Műsor: 1. Kreutzer R. „Az urnak napja ez.” Előadja: a zenede vegyes énekkara. Tanár: Husz Lajos. 2. Chopin Fr. 43. mű. Tarantelle. As dur. Előadja: Szathmári Erzsébet (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi Samuné. 3. Bloch J. 49. mű. Air hongrois. Előadja: Fábíán Margit (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi József. 4. Liszt F. Rigoletto ábránd. Előadja: Darvas Alice (Zongora tanszak kiművelési tf. I. o.) Tanár: Brück Gyula. 5. Császár—huber. Ábránd a „Kunok” dalműből. Előadja: Csanak Mária és Nagel Zoltán (Hegedű tanszak közép tf. VI. o.) Tanár: Fűredi József. 6. Liszt F. Polonaise. E dur. Előadja: Poósch Margit (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. 7. Vieuxtemps H. 38. mű. Ballade et polonaise. Előadja: Darvas György (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: Fűredi József. 8. Chopin Fr. 31. mű. Scherzo. B. moll. Előadja: Domaniczky Éta (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. 9. Schubert F. Dal. Davidoff K. Szókökut. Előadja: Hajdu István (Gordonka tanszak VI. o.) Tanár: Fűredi Samu. 10. Schubert F. H. moll Symhonia. I. tétel. Előadja: Simonffy Lona (Zongora tanszak kiművelési tf. I. o.) Poósch Margit (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Dörre Ilona (Zong. tansz. közép tf. V. o.) és Domaniczky Éta (Zong. tsz. kiművelési tf. II. o.) Tanár: W. Domaniczky M. A 6 szán után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtókat zárva tartatnak. Hangverseny után a kitüntetésre kiválóan érdemesnek talált növendékek között a jutalomdíjak kiosztása. Helyárak: az 5 első széksorban számozott ülőhely ára 50 fillár, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillár. E csekély díj a rend fontartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 6 és fél órakor. — Kezdeté este 7 és fél órakor pontban.

Kirabolt sirbolt.

Rablók a halottak birodalmában.

(Saját tudósítónktól.)

— június 20.

Minden emberi érzésből kivetkőzött, elvetemült gazembereknek rémes, iszonyatos, országgraszoló felháborodást keltő gatzettéről ad a késő éjjeli órákban jelentést távirati tudósítónk. Képzetelet felülmuló hallatlan, borzalmas büntényről, ami szinte páratlanul áll a bünkrónikában, amilyenre csak a legrettenetesebb elvetemedettség, gonoszlelkűség képes, mely sem égi, sem földi hatalmat nem ismerve, nem riad vissza a leghajmeresztőbb, vérlázítóbb büntől.

Sopronból vesszük a sürgönnyt: **Nagycenken eddig ismeretlen rablók betörték a Széchenyi gróf család sirboltjába. Feltörték az összes koporsókat, kirabolták a főiri halottak birodalmát, ahol iszonyatos garázdálkodást, borzasztó dolgokat követtek el. Összeromboltak,**

pusztítottak mindent. A halottakat kihányták a koporsóból, megfosztották ruháiktól. A kriptában fekszik **gróf Széchenyi István.**

A rablók lehúzták a nagy halotról ékszerekkel diszitett ruháját, a koporsója mellett i szekrényből elvitték öngyilkossága idején viselt fekete szalonkabátját.

Gróf Széchenyi Pál, Széchenyi Gyuláné, Eugénia és Juliánna grófnők koporsójában semmit sem találtak egyebet elporladt ruhafoszványoknál a gonosztevők, akik effeleti dühökben a **holttesteknek kezeit, lábait eltörték, melleit bezúzták és valamennyit kirángatva a koporsóból szertedobálták a sirboltban.**

A rettenetes eset már napokkal, vagy hetekkel ezelőtt történt, de csak most jöttek rá, egészen véletlenül. Egy csapat diák vette észre a sirbolt feltörését, akik a környékre kirándulást tettek.

Az egész környéket óriási izgalomba ejtette az eset. A rablók után, akiknek kilétéről ezideig semmi hír nincs — országsszerre erélyes nyomozást indítottak.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Pesti rigmusok)

— június 20.

Az ujkor sok ujat teremtett,
Távirát, mozdonyt, villamost,
A mélyen-járó ember elme
Fűrkészett sok csodálatost.
De az ujak közt a legujabb
Mit sose hittünk volna tán,
Mit álmainkban sem reméltünk, —
A fehér ruhás kis leány.

Olvashatjuk csaknem naponta,
Olvassuk reggel, estelen,
Hogy egy fehérruhás leányka
Egyszerre itt meg ott terem.
Fehér ruhás leány mindenütt van,
Hol egy, hol tiz, hol száza vár,
A könyökünkön nő ki minden
Fehér ruhás leányka már.

De annyit régóta se láttam,
Mint ép az elmúlt héten itt,
Meghívtuk — hittem — a világnak
Megannyi minisztereit.
S hogy mindenkire odalép majd
Egy fehérruhás kis leány,
S virágot nyujtva mindenkinek,
Szerencsés jó napot kíván.

Szegény fejem nem tudta persze,
— Hisz a fejem nem káptalan —
Hogy ilyentáiban szerteséjjel
Agykinzó, barbár vizsga van.
Ilyenkor hány szegény agyacsakát
Gyötörnek, szinte gyönyörűség,
Hogy évközben mit beleverték,
Most kamatostul kivegyék.

A szép fehér ruhás leánykát
Elvégre én is szeretem,
De hogyha a vizsgára mennek
Szepegve és remegve, — nem!
Nekem ne nyujtson át virágot
Indóházban, se lakomán,
Amig lehet, gyermek maradjon
A kis fehér ruhás leány!

Fenő.

A záróra.

— június 20.

A debreceni kereskedő ifjak társulata „Nyílt levelet” intézett Debrecen város kereskedőinek. — Egész terjedelmében itt közöljük:

Igen tisztelt Főnök ur!

A társadalom minden rétege igyekszik, hogy magának úgy erkölcsi, mint anyagi jólétet biztosítson. A hivatalnok, a kereskedő, az iparos osztály, mindnyájan már a haladás korszakában élnek, mert érdekeik megóvásáért, úgy a társadalomban, mint az anyagi-aknál bizonyos jogokat vívtak ki maguknak.

Mi kereskedő ifjak, kik a társadalmi rendeknek ütköző pontjai vagyunk, mi, kik a jobb jövő reményében szolgáljuk a nagy közönséget, mi vagyunk csak egyedül azok, akik a napszámos ember által is elért vasárnapi munkaszünetet s a testet és lelket élő napi robot munka fáradságainak rendes időben való kipihenését sem élvezhetjük, — mert bizony a napi munkánk kora reggeltől késő estig tart, úgy hogy a szellemi fejlődés és pihenésre sajnos nincsen kellő időnk!

Pedig, hogy szeretett hazánk Magyarországnak erős, művelt kereskedő osztálya legyen, szüksége van a jövő nemzedék társadalmi életének és szellemi fejlődésének ápolását és művelését elősegíteni.

Ezt tapasztalhatták azon tisztelt Főnök urak is, kik e mozgalom élén hála Istennek egész imponáns többséggel dolgoznak a nemes akció keresztülvételén.

Igen tisztelt Főnök ur! a debreceni kereskedő ifjak társulata f. hó 8 án tartott választmányi ülésén ezen fontos kérdés megoldását tűzte ki feladatául, melynek sikeres kivitelére felhívjuk Debrecen tisztelt kereskedőit, hogy úgy a saját, mint személyzetüknek munkabírása, munkakedve és ennél fogva az eredményes tevékenység érdekében határozzák el közösen, hogy üzleteiket vasárnaponként egész napon zárva tartják és a napi nyitás és zárás szabályozását a majd megállapítandó időkben foganatosítani fogják.

Egyesületünk megindította e mozgalmat sok előkelő kereskedő Főnök támogatásával, hogy azonban e reform kivitele minden kereskedő érdekeinek megóvásával törtéjjen, szükségünk van Debrecen összes kereskedőinek őszinte véleményére, amit akként vélünk megszerezni, hogy a napokban megkezdjük minden szakma külön csoportban való meghívását, hogy ez értekezleten állapítsassék meg az egységes munkaszünet.

Mint hogy kereskedőinknek szoros érdekeiről lévén szó, reméljük, hogy az értekezleten minden szakma teljes számban fogja magát képviseltetni.

Több vélemény boncolgatásánál felmerült az a körülmény, hogy egyes kereskedőosztály az év összes vasárnapjain nem zárhatna be, mért olyan vevő köre van, hogy egy bizonyos időnyben csakis vasárnap szeresheti be szükségletét; ezen osztály nagyon helyesen kiveszi ezen vasárnapokat s ennek kivételével állapodik meg.

A mint látni, az egész reform megvalósulásával egyetlen kereskedőre sem háramlik kár, a nagy közönség pedig rövid idő alatt megszokja; minthogy megszokta a vasárnapi 10 órás munkaszünetet is. Tehát nem áll utban semmitéle akadály, Debrecen nemesen érző kereskedőinek jóakarata és főleg a saját érdeke megteremti az egész Ország példájára, a saját dicsőségére a vasárnapi munkaszünetet.

Ezen akció eredménye egyelőre 1 évi idő tartalomra köttetnek meg, mely idő alatt mindenki tiszta képet alkothat magának a munkaszünet és záróra szabályozás üdvösségéről.

Mindezek után azon kéréssel járunk e város tisztelt kereskedő Főnökeihez, hogy e felhozott indokok mérlegelése alapján a vasárnapi munkaszünet és záróra szabályozás üdvös mozgalmában segítségünkre legyenek, hogy azt minél imponzánsabb módon juttassuk eredményes diadalra.

Kelt Debrecen, 1906. június hó.

A debreceni kereskedő ifjak társulata nevében: hazafias tisztelettel

Somossy László
elnök.Barra Gyula
titkár.Prohánka Lajos
jegyző.

— **Népünnepély a mentő egyesület javára.** Népés értekezletre gyűltek össze tegnap Debrecen társadalmának azon férfiai kik a mentő egyesület ügyét valóban szívükön viselik, hogy az egyesület javára július 15-én a Nagyerdőn érdekesebbnél érdekesebb pontoktól álló népünnepélyt rendezzenek. Az ünnepély védnökéül Wessprémy Zoltán főispánt kéri fel. Megválasztottak egy 25 tagból álló rendező bizottságot, mely a következők: Dr. Burger Péter, Pogány Armin, Sajó László, dr. Rédei Rezső, Biczó Gyula Déry Lajos, dr. Hajnal Dezső, Vajda József, Ganovszky Lajos, Schvéiger Sándor Jabloncay Kálmán, Szikszay Gyula, Sipos Béla, Gyöngyösi Viktor, Békassy Jenő, Halmágyi László, Lőránt József, Barabás Ernő, Szabados Vilmos, Sarkadi Vilmos, dr. Magyar Simon, Erdei István, Hegedüs József, dr. H. Kiss Pál, Zsinger Ede, Oláh Károly, Publik Ernő, ifj. Kertész János. A rendező bizottság ma, szerdán este fél 9 órakor ülést tartott.

Fedák Sári Debrecenben.

A szombati fényes színházi estének főszereplője, Fedák Sári tudvalevően automobilon jön Debrecenbe. Mint ma érkezett levelében jelzi, a zemlén-megyei Csörgő községből pénteken kora reggel indul el. Társaságában lesz Senyey Géza báró és Orosz György huszárcapitány. Az automobilon ut 6 óráig tart. A délelőtt folyamán Debrecenben lesz. — Az estély programját Fedák Sári kívánságára a rendezőség úgy állította össze, hogy a műsor többi számait műkedvelők adják elő. A Fedák est műsorát és a szereplők neveit holnap közöljük. Ezúttal csak azt emlitjük meg, hogy a szereplők között lesz Verlin Sándorné urnő, a jeles zongoraművész és Wessprémy Andor, a fiatal zenevirtuóz.

— **Nayhaus gróf perujitást kér.** Besztercebányáról jelentik, hogy Nayhaus gróf, aki fölmentése után Németországba utazott, ma feleségével együtt visszaérkezett. A gróf pöréről Berlinben könyvet ad ki és kijelentette, hogy perujitást kér az igazi tettes kinyomozása végett, azonkívül több ezer korona erejéig kártérítési pert indít a kincstár ellen. A gróf nejével együtt a mai gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy a perujításra vonatkozólag megtegye a lépéseket.

— **A banki vasut közigazgatási bejárása.** A banki iparvasut építése ügyében ma tartották meg a közigazgatási bejárást, melyen Debrecen város részéről Veszprémy Imre főjegyző, Magoss György t. főügyész, Körner Adolf tanácsnok és Aczél Géza főmérnök, a kormány részéről Garády Viktor hajózási és vasúttársasági főfelügyelő volt jelen. A közigazgatási bejárást a szokásos módon megejtették és a tárgyalásokat az érdekeltekkel megkezdték.

— **Debreceni tornaegyesület 1906.** évi június hó 24-én (vasárnap) délután 3 órakor a Bika-szálló földszinti éttermében tartja rendes évi közgyűlését. Tárgyak: 1. Jelentés az elmúlt évről. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Indítvány tiszteleti tag választása ügyében. 4. Indítvány az egyesület belső életének újjászervezése ügyében. 5. Tisztujtás.

— **Az osztályorsjáték mai húzason** a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

25,000 koronát nyert: 11417.

10,000 koronát nyert: 119974.

3000 koronát nyertek: 20807 25469

83081.

2000 koronát nyertek: 71684 83489

114399.

1000 koronát nyertek: 1147 42086

89932 103400.

500 koronát nyertek: 57580 80227

82399 86112 06547 111012 114663 116712

300 koronát nyertek: 3815 4636 5475

9991 10481 11744 16973 18055 23816 24662

26852 26665 28630 28890 29607 31647 33454

33579 36414 36552 50507 50581 50782 51169

55381 56872 58767 60490 64379 65055 66621

67177 69138 69502 71205 72063 73980 75127

76106 76903 81231 83085 83275 85309 91 09

96041 97855 102487 103400 106119 106353

108811 109828 112449 113698 114046 114954

118910 119805 120738 120844 123163.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

— **A finn dalosok Kassán.** A finn dalosok tegnap délben érkeztek Kassára. A pályaudvaron a város nevében Szentlélek Gyula helyettes-polgármester és a Kazinczykör nevében Münszter Tivadar üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlésre Lipola György válaszolt magyar nyelven. Ezután a több ezer főre menő közönség kíséretében a vendégek gyalog mentek a városba. Utközben a balkonokról virágokat szórtak rájuk. Délután fél 3 órakor Mihályik Béla főkapitány-helyettes kalauzolása mellett a javító-intézetbe mentek, ahol a vendégeket Latzkovszky Lajos igazgató kalauzolta. Innen a muzeumot, majd a dómot tekintették meg. Délután a város a vendégeknek oszonnát adott. Este 8 órakor hangverseny volt.

— **Halálozás.** Nagy veszteség érte Jánosi Zoltánt, a debreceni ev. ref. egyház kiváló lelkészét. Őt éves kis leánykája Ida halt meg ma délelőtt. A fájdalommal tudatjuk kis lányunknak, unokánknak és testvérünknek Idának, életének 5-ik évében, f. hó 20-ik napján, hosszú szenvedés után bekövetkezett halálát. Temetése f. hó 21-ik napján d. u. 5 órakor lesz. Lakásunk udvarán tartandó rövid istentisztelet után a Kossuth utcai temetőbe visszük drága halottunkat. Debrecen, 1906. június 20. Szülei: Jánosi Zoltán, ref. lelkész és neje Váróczy Róza. Nagyszülei: Öv. Nemes Lajosné, öz. Váróczy Zsigmondné. Testvérei: Róza, Anna, Zoltán.

— **Anarkisták kongresszusa.** Az anarkisták az Egyesült-Államok minden sarkából öt napi kongresszusra gyűltek össze Csikágóba. Majdnem mindannyian börtönből kerültek ki a delegátusok. A nagygyűlés célja és tárgya az anarkista eszmék mennél szélesebb körökben való elterjesztése. Orosz, olasz, spanyol és német anarkista vezérek is jelen lesznek a konvención. Maxim Gorkij, Iván Narokny, a balti köztársaság volt elnöke, Maxim és egy fiatal lengyel grófnő, aki áttért az anarkista meggyőződésre, ezek fogják képviselni az orosz anarkistákat. Austoro Bresci, Humbert olasz király gyilkosának unokatestvére az olasz anarkisták képviselője lesz. A legjobb amerikai detektívek szintén gyűlekeznek az ország minden részéből, hogy a legszigorubb ellenőrzést gyakorolják az anarkisták gyűlése fölött. Az anarkistáknak kevés a reményük, hogy csikágói gyűlésük ered-

ményes lesz, mert egymás között is a civakodások mindegyik és világszerte minden lépésük rendőri felügyelet alatt áll.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztásban.

x **Egy óriási bána** hal minden esont részét sikerült megszerezni, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkiválóbb halcsont anyaggal rendelkezem. Te kinttettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíttetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelen nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatása lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételnek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac-utca 56.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nebényezori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ár 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógy-szerésznél. — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár. 107—x 51.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

SPORT.

Az ügötő verseny. A debreceni urkocsis egyesület a versenyek közönségének minden tekintetben kényelmét kereste. — E célból 4000 korona költséggel új fedett tribünt készíttetett, amely fa orral van körülvéve, úgy hogy a közönség teljesen védve van a tikkasztó napsugarak ellen. — A tribünökből az egész pálya belátható, sőt a térség is kellő kilátást nyújt.

Az urkocsis egyesület ez uton is felkéri tagjait, hogy a versenyre szóló tagsági jegyeiket Lóránt titkárnál (Piac utca 55. szám) átvenni szíveskedjenek.

SZÍNHÁZ.

* **Zilahy Gyula szerződötése.** Zilahy igazgató nagy gonddal folytatja a debreceni ezintársulat kiegészítését. A mint értesülünk, eleget tett a városi színügyi bizottság és a közönség egy sokat hangoztatott óhajlásának, a mennyiben táncos szubrettet szerződötett. Erre a szakmára Lónyai Piroskát, a kolozsvári Nemzeti Színház kedvelt primadonnáját szerezte meg. Az elbájosító kedvességű, pompás játéku fiatal énekesnő bizonyára kedvencévé lesz a debreceni közönségnek is. Megjegyezzük, hogy Föti Frida is tagja lesz a szintársulatnak. Zilahy ezenkívül lyrai szerelmest, drámai szendét, még egy második karmestert és két sugót is szerződötet. Éppen a szerződötések ügyében utazott a ma esti vonattal Kolozs-

vára Vele utazott Békés Gyula titkár is. Zilahy Gyula társulatának kiválóbb tagjait nem csak a következő, de az utánna való szezonra is szerződötette.

TAVIRATOK.

A delegációból.

Budapest, július 20. Bécsből jelentik: A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtti 10 órakor Barabás Béla elnöklésével ülést tartott, a melyen Okolicsányi László előadó jelentését hitelesítették.

Délután 3 órakor a külügyi albizottság tartott ülést, a mely az előadó jelentését hitelesítette.

Vizbefult gyermekek.

Temesvár, június 20. Arovica mellett hegyesuszamlás történt, aminek következtében a patakok elöntötték a várost. Több ház bedőlt, két gyermek a vízbe fult.

Elhunyt író.

Enyedy Lukács közgazdasági író, nyugalmazott miniszteri tanácsos ma délután 61 éves korában meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 20.

Buzakinálat és vételekdv mérsékelte. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérel magasabb áron. Egyébb gabonanemek közül zab nyugodtabb, többi változatlan. Idő: meleg.

Buza októberre	15.60—62.
Buza áprilisra	16.16—18.
Rozs októberre	13.12—14.
Zab októberre	13.32—34.
Tengeri júliusra	12.80—82.
„ augusztusra	13.00—02.
„ 1907 májusra	11.34—36.
Repece augusztusra	29.20—40.

Szerkesztői-posta.

T. D. A finnek itt léte alatt — igaza van Önnek — szintén bebizonyult, amit mi rendszeresen feljegyzünk, hogy mi, debreceniek, csodítjuk a vendégeket, de fogadni nem tudjuk illendőképen. — Szívesen látjuk, de többé meg nem látjuk. — Ha koncertet adnak, meghallgatjuk, máskülönben nem törődünk velük. — Az utcákon magokra hagyjuk,

elszállásolni nehezen tudjuk, még zászlót sem tűzünk ki a kedvükért. A panaszok és neheztelések egész özöne jár az ily ünnepeket nyomában. — A nagy közönségnek csakis a politikai szenzációk iránt van érdeke, de azért folyton csodítjuk ide a vendéget. Egyesek ambíciója, szereplési vágya nyilvánul az ily meghívásokban, holott előre látható a nagy föltűnés. Lám, a finneket 3—4 városi tisztviselő, 2 joghallgató és az ujságírók kísérték ki a Hortobágyra, a banketten sem voltak sokkal többen, a mi szemmel láthatóan rosszul esett a finneknek, a kiket „testvéreinknek” nevezünk. Ne hívjunk vendégeket, ha nem tudunk velök bálni. Ha már elhívjuk, inkább több tiszteletjegyet tessék kiosztani, a törzspolgárság és a tanulóifjak közt, amazok képviselik igazán a város zömét, emezek tudnak lelkesülni. — De újabb fiasco ne legyen, mert ártunk vele Debrecen városa jó hírének.

Demos. Sorát kerítjük.

Ingatlanok forgalma Debrecenben.

Szabó József és neje Teleki Julianna veszik a pusztabánki 141 szíjtkvben foglalt 6 hold 1120 négyszögöl kaszálót Lőrinczi János és nejétől 200 kor.

Csudar János és neje Kozák Mária veszik a debreceni 463 szíjtkvben foglalt Rakovszky utca 47 sz. házat Király Lajosné Csapó Máriaától 4550 kor.

Matkó Ferenc és neje kis Julianna veszik a debreceni 481 szíjtkvben foglalt Rakovszky utca 11 sz. házat Erdei János és társaitól 2900 kor.

Lugasi János és neje Major Sára veszik a debreceni 6524 szíjtkvben foglalt Sároki utca 4. sz. házat Mariska Györgytől 8000 koronáért.

Debreczeni Lejos és neje Kuczik Erzsébet veszik a debreceni 4407 szíjtkvben foglalt 6 hold 300 négyszögöl majorsági földet Tvasó Pálné Kuczik Margittól 7000 koronáért.

Kovács János és neje Miskolczy Julianna veszik a debreceni 9101 szíjtkvben foglalt 250 négyszögöl majorsági földet Kecskés Géza és nejétől 646 korona és 93 fillérért.

Martvenyik János és neje Kuchtonn Mária veszik a debreceni 9100 szíjtkvben foglalt 600 négyszögöl majorsági földet Kecskés Géza és nejétől 1092 kor.

Nánágy István veszi a debreceni 9400 és 8700 szíjtkvben 296 illetve 160 1/2 négyszögöl majorsági földet Nánágy Lajostól összesen 2400 kor.

Kálmán József és neje Vég Julianna veszik a debreceni 1627 szíjtkvben foglalt 5 hold 400 négyszögöl ujosztású földet Vég Bálint és társaitól 5000 kor.

Orosz Mihály és neje Bihari Julianna veszik a pusztabánki 61 szíjtkvben foglalt 12 hold 263 négyszögöl kaszálót Megyery Páltól 7000 kor.

SAFE DEPOSIT.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a **Piac-utca 59. számú** Steinfeld-féle házban ujonnan berendezett helyiségekben

SAFE DEPOSIT

osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen teljes **biztonságot** nyújtó rekeszeket. — Bővebb felvilágosításokat kívánatra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen közöljük.

Közgazdasági Bank
Részvény Társaság
Igazgatósága.

SAFE DEPOSIT.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre. VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó (valódi) hosszú, teljes férfól. (K 12.—, 14.— jobb (valódi) tönyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (valódi) nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi) yapjából.)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kangarn stb., gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszertől szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szöveteket fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsüendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 20 dobozt. tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hashajtó-labdacsait. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót“ hoz címzett gyógyszerháza Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóta B. gyógyszerész uraknál.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiókat bizonyult házissér, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvélemény, csúszló és meghúléseknél beduzzadások képpen használva.

Figyelemre méltó. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláshoz óvatossá legyünk. Csak olyan áruakat fogadjunk el, amelyek „Horgony“ védjeggyel és a Richter cég jegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára áttekinthető 80 fillér, 1 kor. 40 L. 3 forrás és ágyasálya minden gyógyszerháznál kapható. — Főraktár: Pörök József gyógyszerésznél, Budapest, Rákóczi út 12. szám alatt.

Rákóczi út 12. szám alatt.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
S.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	31
m. á. vasúttól	d. u.	4	34
vásártérről —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	38
mávasúthoz	d. e.	7	40
vásártérről —	este	6	22
mávasúthoz	este	6	28
vásártérről —	d. u.	3	29
mávasúthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Legdivatosabb

hosszuszáru
Selyem
Cérna

és
Bőr
keztük

óriási választékban
45 kr.-tól feljebb

SCHÖN SÁNDOR

keztü- kötszer és orvosi műszertárban
Debrecen. Piac-u. 12. sz. Stencinger ház.

Uj női pipere tárgy „LUNA“ kötő.

50 évi siker.

ESZÉKI
arkenőcs
ÉS ESZÉKI
Szalvator
szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a
DIENES J.-C.

„Szalvator“ gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor
1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor,
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyden rizspor kis toboz 1 k. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71,012. sz. B. m. rendelkeznek.

Főraktár: Budapest

Pörök József

gyógyszerésznél,
VI. Király-u. 12. és Andrássy-ut 29 sz.

Mindennemű gyógy- és borvizeket folyton friss töltésben, jutányos árban ajánl

Csanak József

fűszer, csemege bor- és ásványvíz kereskedése.
Telefon 70. szám.
Helybeli megrendelések házhoz szállítanak.

Bártfai, Bilini, Budai, Czigolikai, Csizi, Emsi, Halli, Ivándai, Karlsbadi, Krondorfi, Korytneczai, Lipiki, Marianbadi, Parádi, arzen, Preblau, Rohitschi stb. Selters Gyógyvizek.

Málnási Mária
Málnási Siculia
Borszéki, Bikszádi
Luh Margit
Luh Erzsébet
Mohai Ágnes
Parádi, Polenai
Répatl Salvator
Sztójkai Szolyvai
Szlavini, Suliguli
Magyar borvizek.

László Zsigmond

allatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferenc-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő úszók,
sertés orbánc elleni oltásokat.

IRDETESEK

jutányos áron

felvételnek

ez a lap kiadóhivatalában

DEBRECZEN,

Csapó-u. 9. sz.

Telefonszám: 275.

Csak
Selle és Kary

EREDIN

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sarga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bxcalc, Oskaria, Chevreux és Lakk-lábelikre.

Bécs, XIII.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Borsos Kata cég volt üzlethelyiségét 1858 óta fenálló üzlethelyiségemhez (városház és Kossuth utca sarkán) csatoltam és a városi bérházban (Piac utca 27.) volt üzlethelyiségemet, melyben

porcellán és meidingi rendszerű kályhákat, vasbutorokat, gyermekkoszikat, fürdőkádakat, jég szekrényeket, vadászfegyvereket és felszereléseket, madárkalitkákat és konyhafelszereléseket árusítottam a fent említett megnagyobbított üzlethelyiségembe helyeztem át.

Kérem a m. tisztelt vevőközönséget, ezen most egyesített helyiségemben is b. rendelményeivel szerencsételni s további bizalmával támogatni.

Teljes tisztelettel

352-6-2.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedő.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó áron.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénumegyeében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykötésben 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállíttatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljaújhegyből, a kinél kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálat lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Állandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről. Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő” megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka-Telesva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leírását kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.